

**THE EFFECTS OF EMPOWERMENT PROGRAM ON
MATERNAL CARING BEHAVIOR FOR CHILDREN
WITH LEUKEMIA UNDERGOING CHEMOTHERAPY**

ARUNRAT KANJANA

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(PEDIATRIC NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2006

ISBN 974-04-7396-2

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังใจของมารดาต่อพฤติกรรมการดูแลบุตร โรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวที่ได้รับยาเคมีบำบัด (THE EFFECTS OF EMPOWERMENT PROGRAM ON MATERNAL CARING BEHAVIOR FOR CHILDREN WITH LEUKEMIA UNDERGOING CHEMOTHERAPY)

อรุณรัตน์ กาญจนะ 4637788 NSPN/M

พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: พรศรี ศรีอัญญาพร, M.Ed., ชมชื่น สมประเสริฐ, Ph.D.,
กليبสไบ สรรพกิจ, M.D., Dip. American Board of Pediatric Hematology/Oncology

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบ 2 กลุ่ม วัดผลก่อนและหลังการทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังใจต่อพฤติกรรมการดูแลบุตรของมารดาที่มีบุตรเป็นโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวและได้รับยาเคมีบำบัด กลุ่มตัวอย่าง เป็นมารดาผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวที่พาบุตรรับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัดในโรงพยาบาลสังกัดของมหาวิทยาลัยจำนวน 29 คน โดยเป็นกลุ่มทดลอง 14 คน และกลุ่มควบคุม 15 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ มารดาที่บุตรได้รับการวินิจฉัยเป็นโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว, โดยบุตรมีอายุ 3- 12 ปี, ได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัดอย่างน้อย 1 ครั้ง, เป็นผู้ป่วยในและได้กลับบ้านระยะหนึ่ง มีเกณฑ์ในการจับคู่ คือ อายุของเด็ก กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างพลังใจที่ผู้วิจัยจัดขึ้น จำนวน 6 เรื่อง ในการดูแลเพื่อป้องกันหรือบรรเทาผลข้างเคียงของยาเคมีบำบัด ได้แก่ 1) การติดเชื้อ 2) เลือดออกง่าย 3) เยื่อในช่องปากอักเสบ 4) คลื่นไส้ อาเจียน 5) การดูแลเพื่อส่งเสริมสุขภาพเด็ก 6) การดูแลเด็กให้มีพัฒนาการตามวัย ส่วนกลุ่มควบคุมจะได้รับการพยาบาลตามปกติ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลบุตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ANCOVA โดยมีคะแนนพฤติกรรมการดูแลบุตรก่อนการทดลองเป็นตัวแปรควบคุม

ผลการวิจัยพบว่า มารดาในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลบุตรมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรสนับสนุนให้มีการนำกระบวนการเสริมสร้างพลังใจมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลบุตรของมารดาผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวที่ได้รับยาเคมีบำบัด โดยเฉพาะในมารดาที่บุตรได้รับการวินิจฉัยเป็นครั้งแรกหรือมีการกลับเป็นซ้ำของโรค

THE EFFECTS OF EMPOWERMENT PROGRAM ON MATERNAL CARING BEHAVIOR FOR CHILDREN WITH LEUKEMIA UNDERGOING CHEMOTHERAPY

ARUNRAT KANJANA 4637788 NSPN/M

M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORS: PORNSRI SRIUSSADAPORN, M.Ed., CHOMCHUEN SOMPRASERT, Ph.D., KLEESABAI SANPAKIT, M.D., DIP. AMERICAN BOARD OF PEDIATRIC HEMATOLOGY/ ONCOLOGY

ABSTRACT

The purpose of this research was to examine the effects of an empowerment program on maternal caring behavior for children with leukemia undergoing chemotherapy. A quasi-experimental study with a two group pretest-posttest design was used. The samples were 29 mothers of children with leukemia admitted for chemotherapy in the university hospital. The experimental group of 14 mothers and the control group of 15 mothers were selected with these inclusion criteria: they were mothers who had children diagnosed with leukemia, aged between 3-12 years, having received chemotherapy at least one time, having been admitted for chemotherapy, and having had a period of time of care at home. Match paring by age of children was used. The mothers in the experimental group participated in the empowerment program to enhance caring behavior in six sessions. The first four dealt with caring to prevent or lessen the following symptoms from side effects of chemotherapy: infection, bleeding, nausea/vomiting, and mucositis. The fifth session was to promote health and the sixth to support development. The mothers in the control group received usual nursing care. Data were collected by questionnaire assessing maternal caring behavior, and analyzed by using ANCOVA with pretest caring behavior scores as covariate.

The results revealed that the mean scores of maternal caring behavior in the experimental group were statistically significantly higher than those in the control group ($p < .05$). This finding suggests that the empowerment program should be used in nursing care to enhance maternal caring behavior for children with leukemia undergoing chemotherapy, especially for mothers who have children who are newly diagnosed or relapsing.

KEY WORDS: EMPOWERMENT / CARING BEHAVIOR / CHILDREN
LEUKEMIA / CHEMOTHERAPY

121 P. ISBN 974-04-7396-2